

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
(щодо спрощення процесу приватизації)»

I. Визначення проблеми

Соціально – економічна ситуація в Україні вимагає кардинального прискорення проведення реформування економіки, управління державною власністю. Враховуючи те, що понад 90% державних активів введено в експлуатацію 50–150 років тому, затримка з приватизацією цих об'єктів призводить до їх подальшого руйнування, зниження інвестиційної привабливості. Відсутність джерел потрібних для модернізації виробництва інвестицій впливає на конкурентоспроможність державних підприємств, неефективне управління доводить їх до банкрутства.

Однією з головних проблем національної економіки є диспропорція між значним розміром державного сектору та часткою у структурі валового внутрішнього продукту виробленої ним продукції, яка не відповідає наявному потенціалу. Ефективність використання об'єктів державної власності перебуває на низькому рівні. Так, за результатами моніторингу ефективності управління об'єктами державної власності у I півріччі 2016 року з 3 460 суб'єктів господарювання державного сектору економіки, здійснювали господарську діяльність лише біля 1 800 суб'єктів господарювання, з яких понад 600 працювали збитково (обсяг збитків становив 6 658 811 тис. грн). На підприємствах державного сектору гостро відчувається проблема модернізації основних фондів та відсутні джерела потрібних для модернізації виробництва інвестицій (частка державних інвестицій у I півріччі 2016 року становила 0,7%). Вищезазначене ілюструє перевантаженість української економіки об'єктами державної власності, що ускладнює процес управління та знижує ефективність функціонування державного сектору та свідчить про необхідність оптимізації структури державного сектору, прискорення приватизації надлишкової кількості об'єктів державної власності, залучення до них інвесторів, зацікавлених в довгостроковому розвитку.

Одним з основних пріоритетів Плану пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.05.2016 № 418-р, визначено напрям «Приватизація та реформа управління державними підприємствами».

Приватизація державних підприємств дасть змогу залучити капітал приватних інвесторів у розвиток, модернізацію та технічне переоснащення приватизованих підприємств, створити додаткові робочі місця та забезпечити соціальні гарантії працівникам. Саме шляхом приватизації Україна може залучити необхідні іноземні інвестиції, які дадуть можливість реструктуризувати та модернізувати економіку.

Приватизація державних підприємств сприятиме реалізації антикорупційної політики, збільшенню доходів державного бюджету та зниженню рівня державного боргу.

Законом України від 25 грудня 2015 року № 928-VIII «Про Державний бюджет України на 2016 рік» Фонду державного майна України (далі – Фонд) встановлено завдання з надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету обсягом 17,1 млрд. грн.

Постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 р. № 271 (із змінами) «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015-2017 роках» визначено перелік об'єктів державної власності, що підлягають приватизації у 2015-2017 роках, який включає 291 об'єктів, зокрема, 24 об'єкта групи Г, 168 об'єктів групи В, 55 об'єктів групи А, 38 об'єктів групи Е, 6 об'єктів групи Ж.

Протягом 9 місяців 2016 року від продажу державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації, надійшло 71,408 млн грн. Від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягали приватизації, надійшло та перераховано до загального фонду державного бюджету 3,586 млн грн.

Протягом 9 місяців 2016 року приватизовано 86 об'єктів державної власності груп А, Д та Ж (далі - об'єкти малої приватизації), у тому числі 10 об'єктів разом із земельними ділянками.

Надходження коштів від продажу об'єктів малої приватизації за 9 місяців 2016 року (сума коштів відповідно до укладених договорів купівлі-продажу) становить 59,606 млн грн, у тому числі від продажу земельних ділянок – 2,856 млн грн.

На торгах через фондові біржі запропоновано до продажу 70 пакетів акцій 39 АТ, що належать державі, загальною номінальною вартістю 575,570 млн грн.

За підсумками торгів на фондових біржах продано 12 пакетів акцій підприємств, які належать до групи В, загальною вартістю за укладеними контрактами 9,174 млн грн.

На відкритих грошових регіональних аукціонах продано 1 пакет акцій на суму 2,466 млн грн.

Надходження коштів до державного бюджету від продажу акцій АТ на фондових біржах та відкритих грошових регіональних аукціонах становлять 11,640 млн грн.

За 9 місяців 2016 року оголошено 6 конкурсів (1 – повторно) з продажу пакетів акцій, які не відбулися у зв'язку із відсутністю попиту.

Проблемами, які перешкоджають процесу приватизації об'єктів державної власності, виконанню фінансових завдань приватизації, є:

– зменшення попиту на об'єкти нерухомості внаслідок зниження купівельної спроможності покупців;

– поширення на об'єкти приватизації дії частини дев'ятої статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», згідно з якою щодо

нерухомого майна об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації, не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути його відчуження;

– надання органами влади пропозицій щодо включення до переліку об'єктів, що підлягають приватизації, одних і тих самих підприємств. При цьому проблемні питання, які унеможливлювали приватизацію підприємств у минулі роки, органами управління не вирішуються;

– пропонування органами управління до приватизації підприємств, які перебувають на межі банкрутства, є збитковими та непривабливими для потенційних покупців. У зв'язку з цим підготовка таких підприємств до продажу потребує значних фінансових витрат, оскільки у них відсутні кошти на виготовлення правовстановлюючих документів, проведення аудиту тощо. Керівництво цих підприємств змушено для забезпечення виплати зарплати працівникам здійснювати за погодженням з органами управління відчуження найбільш ліквідного майна.

Разом з тим, уповноважені органи, яким дано доручення Кабінету Міністрів України передати Фонду всі підприємства, що перебувають у списку постанови КМУ від 12 травня 2015 року № 271 (із змінами), для приватизації – фактично гальмують процес передачі підприємств, що не заборонені до приватизації, Фонду для приватизації. Станом на 31.12.2016 згідно із чинною редакцією постанови від від 12 травня 2015 року № 271 (із змінами), до Фонду передано від Мінекономрозвитку 4 об'єкта (з 51, які знаходяться у сфері його управління), від Мінагрополітики 1 об'єкт (з 36), Міненерговугілля 4 об'єкти (з 29), Мінінфраструктури 5 об'єкти (з 13), від Держрибагентства, Мінрегіону, Укравтодору, Державної ветеринарної та 3 фітосанітарної служби, Української державної будівельної корпорації «Укрбуд», Державної служби геодезії і надр, Мінсоцполітики також передано 0 підприємств. В цілому, за 2016 рік передано 14 об'єктів з 155, або майже 10% від запланованого.

Слід зазначити, що Законом України від 21 грудня 2016 року № 1801-VIII «Про Державний бюджет України на 2017 рік» встановлено завдання з надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету обсягом 17,1 млрд. грн.

З метою забезпечення виконання фінансових завдань з надходження коштів від приватизації до державного бюджету, розв'язання проблем процесу приватизації, забезпечення його прискорення пропонується удосконалення та уніфікації законодавства в сфері приватизації шляхом підготовки нової редакції Закону України «Про приватизацію державного майна», в якому об'єднаються закони, що регулюють питання приватизації, в один законодавчий акт для формування ефективної правової бази у сфері приватизації, що створить умови для спрощення процедури приватизації об'єктів державної власності, скорочення термінів її проведення, залучення більшої кількості інвесторів для модернізації української економіки, забезпечення виконання Плану пріоритетних дій Уряду.

Для розв'язання проблем та реалізації поставлених завдань підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо спрощення процесу приватизації)» (далі – проект Закону).

Проект Закону спрямовано на забезпечення проведення реформ у сфері приватизації, спрощення процедури приватизації об'єктів державної власності та скорочення термінів її проведення.

Проектом Закону концептуально змінюється законодавство в сфері приватизації. Проектом Закону викладено в новій редакції Закон України «Про приватизацію державного майна», в якому об'єднано положення законів, що регулюють питання приватизації: «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)»; «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва».

З метою гармонізації законодавства пропонується внести відповідні зміни до Кримінального, Цивільного, Господарського, Земельного кодексів, Кодексу України про адміністративні правопорушення та Законів України: «Про Кабінет Міністрів України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про Фонд державного майна України», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про гідрометеорологічну діяльність», «Про культуру», «Про захист економічної конкуренції».

Прийняття закону дасть змогу вирішити проблемні питання процесу приватизації, уніфікувати та оптимізувати законодавство з питань приватизації, удосконалити механізми та процедури приватизації, прискорити процеси приватизації, підвищити економічну ефективність продажу об'єктів та збільшити надходження до державного бюджету.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

II. Цілі державного регулювання

Головною ціллю проекту Закону є вирішення проблемних питань процесу приватизації, які перешкоджають прискоренню процесів приватизації, шляхом суттєвого удосконалення, спрощення процедур приватизації об'єктів державної власності, скорочення термінів її проведення, визначення ціни об'єктів приватизації платоспроможним попитом, посилення відповідальності

за порушення законодавства про приватизацію, посилення захисту прав інвесторів, створення ефективної законодавчої бази в сфері приватизації для досягнення високих темпів приватизації, прозорості та відкритості приватизаційного процесу, залучення широкого кола інвесторів до придбання об'єктів державної власності.

Для встановлення концептуальних підходів та вироблення практичних рекомендацій щодо удосконалення законодавства з питань приватизації у Фонді державного майна України наказом від 29.04.2016 № 923 (зі змінами) було створено робочу групу за участю міжнародних експертів, якою підготовлено нову редакцію Закону України «Про приватизацію державного майна» шляхом об'єднання інших законів, що регулюють питання приватизації, в один законодавчий акт.

Проектом Закону викладається в новій редакції Закон України «Про приватизацію державного майна», в якому об'єднуються закони, що регулюють питання приватизації, в один законодавчий акт для формування ефективної правової бази у сфері приватизації.

З метою досягнення комплексності удосконалення приватизаційного законодавства, його оптимізації, гармонізації та ліквідації норм, які втратили актуальність, пропонується визнати такими, що втратили чинність, Закони України «Про Державну програму приватизації», «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва», «Про особливості приватизації підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України», «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)», «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі», «Про призупинення приватизації підприємств нафтопереробної промисловості», а також пропонується внести зміни до Кримінального, Цивільного, Господарського, Земельного кодексів, Кодексу України про адміністративні правопорушення та Законів України: «Про Кабінет Міністрів України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про Фонд державного майна України», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про гідрометеорологічну діяльність», «Про культуру», «Про захист економічної конкуренції».

Уніфікація законодавства з питань приватизації підвищить дієздатність механізмів та процедур приватизації, прискорить процеси приватизації, підвищить економічну ефективність продажу об'єктів та збільшить надходження до державного бюджету.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
------------------	-------------------

Альтернатива 1. Залишити без змін	Залишити без змін законодавство з питань приватизації – консервація наявного стану не дозволить досягти цілей державного регулювання і, як наслідок, призведе до недоотримання надходжень до державного бюджету. Зокрема, Законом України від 21 грудня 2016 року № 1801-VIII «Про Державний бюджет України на 2017 рік» встановлено завдання з надходження коштів від приватизації державного майна до державного бюджету обсягом 17,1 млрд. грн. Неприйняття проекту Закону може призвести до ситуації 2016 року, зокрема щодо недонадходжень до державного бюджету.
Альтернатива 2. Прийняти Закон	<p>Прийняття Закону дасть змогу уніфікувати та оптимізувати законодавство з питань приватизації, удосконалити механізми та процедури приватизації, що створить умови для прискорення процесів приватизації, підвищення економічної ефективності продажу об'єктів та збільшення надходжень до державного бюджету.</p> <p>Прийняття Закону дозволить забезпечити виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 р. № 271 (із змінами) «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015-2017 роках», якою визначено перелік об'єктів державної власності, що підлягають приватизації у 2015-2017 роках і який включає 291 об'єкт, виконання фінансового завдання приватизації, передбаченого Законом України від 21 грудня 2016 року № 1801-VIII «Про Державний бюджет України на 2017 рік» у обсязі 17,1 млрд. грн.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Перспектива недоотримання надходжень від приватизації до державного бюджету та невиконання бюджетних завдань.
Альтернатива 2.	Спрощення законодавства з питань приватизації, удосконалення механізмів та процедур приватизації, скорочення строків приватизації, створить умови для підвищення економічної ефективності продажу об'єктів; збільшення надходжень від приватизації до державного бюджету. Прийняття закону дозволить залучати фінансові ресурси,	Реалізація закону не потребує додаткового фінансування з державного бюджету України.

	технічну, юридичну допомогу міжнародних організацій - донорів на проведення приватизації державного майна в Україні, що значно скоротить державні витрати.	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Оскільки протягом останніх років заяв на приватизацію від фізичних осіб – потенційних покупців об'єктів груп В, Г до Фонду не надходило, фізичні особи ймовірно можуть виступати потенційними покупцями об'єктів малої приватизації.

На сьогодні на сайті Фонду знаходиться каталог об'єктів малої приватизації, який включає 1 002 об'єкти.

Постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 р. № 271 (із змінами) «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015-2017 роках» визначено перелік об'єктів державної власності, що підлягають приватизації у 2015-2017 роках, який включає 291 об'єкт, зокрема, 24 об'єкта групи Г, 168 об'єктів групи В, 55 об'єктів групи А, 38 об'єктів групи Е, 6 об'єктів групи Ж.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	Витрат не передбено.
Альтернатива 2.	Проведення ефективної приватизації – це збільшення надходжень від приватизації державного майна до державного бюджету, виконання бюджетного завдання, що забезпечить виконання соціальних програм та соціальних гарантій для населення. Ефективна приватизація дасть змогу залучати ефективних власників, спроможних зберегти або створити нові робочі місця, виплачувати гідну заробітну плату, запобігти банкрутству підприємств.	Витрат не передбено.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2015 р. № 271 (із змінами) «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015-2017 роках» визначено перелік об'єктів державної власності, що підлягають приватизації у 2015-2017 роках, який включає 291 об'єктів, зокрема, 24 об'єкта групи Г, 168 об'єктів групи В, 55 об'єктів групи А, 38 об'єктів групи Е, 6 об'єктів групи Ж.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	24	168	99	-	291
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	8,3	57,7	34	-	100

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	X	X
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	X	X
3	Витрати пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	X	X
4	Витрати пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	X	X
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	X	X
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	X	X
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	X	X
8	Інше, гривень	X	X
9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень	X	X
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде	192	Визначатиметься актами

	поширено регулювання, одиниць		Уряду та Фонду, орієнтовно 500 суб'єктів
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	X	X

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Відсутні	витрат не передбачається.
Альтернатива 2.	Ефективна приватизація дозволить залучити ефективних власників на державні підприємства, що вплине та підвищить виробництво таких суб'єктів господарювання, підвищить їх конкурентоспроможність, сприятиме їх розвитку, модернізації, збільшенню прибутків, як наслідок створенню нових робочих місць, підвищенню заробітної плати, збільшенню податків до державного бюджету.	витрат не передбачається.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1.	1	Залишити без змін чинне законодавство з питань приватизації державного майна – проведення приватизації за наявними

		процедурами, що не дозволить досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2.	4	Розроблення проекту Закону та його прийняття дозволить досягти цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1.	Відсутні	Перспектива недоотримання надходжень від приватизації до державного бюджету, невиконання бюджетного завдання, що негативно вплине на виконання соціальних програм та забезпечення соціальних гарантій для населення. Витрати держави на утримання державних підприємств, зменшення податків до державного бюджету внаслідок неспроможності розвитку та модернізації державних підприємств.	Цей спосіб не може бути застосований, оскільки не дасть змоги досягти поставлених цілей. Залишити без змін чинне законодавство з питань приватизації може призвести лише до консервації наявного стану продажу об'єктів державної власності, що не сприятиме вирішенню проблем і, як наслідок, може призвести до недоотримання надходжень до державного бюджету, невиконання бюджетного завдання.
Альтернатива 2.	Спрощення законодавства з питань приватизації, удосконалення механізмів та процедур приватизації, скорочення строків приватизації, підвищення економічної ефективності продажу	Якщо громадянин, суб'єкт господарювання є покупцем об'єкта приватизації – витрати пов'язані лише з придбанням об'єктів приватизації та	Розроблення проекту Закону - це оптимальний спосіб найбільшого досягнення цілей державного регулювання, який дозволить уніфікувати та оптимізувати законодавство з питань

	<p>об'єктів; збільшення надходжень від приватизації до державного бюджету, забезпечення виконання бюджетного завдання, що забезпечить виконання соціальних програм та соціальних гарантій для населення. Ефективна приватизація дозволить залучити ефективних власників на державні підприємства, що вплине та підвищить виробництво, їх конкурентоспроможність, сприятиме їх розвитку, модернізації, збільшенню прибутків, як наслідок створенню нових робочих місць, підвищенню заробітної плати, збільшенню податків до державного бюджету.</p>	<p>оформленням відповідного договору. Додаткових витрат не передбачається.</p>	<p>приватизації, удосконалити механізми та процедури приватизації, прискорити процеси приватизації, підвищити економічну ефективність продажу об'єктів та збільшити надходження до державного бюджету.</p>
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1.	<p>Цей спосіб не може бути застосований, оскільки не дасть змоги досягти поставлених цілей. Залишення регуляторного акта без змін може призвести лише до консервації наявної проблеми і не сприятиме її вирішенню і, як наслідок, може призвести до недотримання надходжень коштів до державного бюджету, недоотримання надходження інвестицій в українські підприємства.</p>	Х
Альтернатива 2.	<p>Розроблення проекту Закону є єдиним оптимальним способом у досягненні поставлених цілей, який дасть змогу уніфікувати та оптимізувати законодавство з питань приватизації, удосконалити механізми та процедури приватизації, прискорити процеси</p>	<p>Оцінка можливостей запровадження акта та дотримання суб'єктами господарювання його положень – висока, оскільки запровадження регуляторного акта</p>

	приватизації, підвищити економічну ефективність продажу об'єктів та збільшити надходження до державного бюджету.	забезпечить високу вірогідність досягнення поставлених цілей.
--	--	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

З метою уніфікації законодавства з питань приватизації, удосконалення та спрощення процедури приватизації об'єктів державної власності, скорочення термінів її проведення пропонується викласти у новій редакції Закон України «Про приватизацію державного майна» шляхом об'єднання інших законів, що регулюють питання приватизації, в один законодавчий акт.

Проектом Закону викладається в новій редакції Закон України «Про приватизацію державного майна», в якому об'єднуються закони, що регулюють питання приватизації, в один законодавчий акт для формування ефективної правової бази у сфері приватизації.

Для встановлення концептуальних підходів та вироблення практичних рекомендацій щодо удосконалення законодавства з питань приватизації у Фонді державного майна України наказом від 29.04.2016 № 923 (зі змінами) було створено робочу групу за участю міжнародних експертів, якою підготовлено нову редакцію Закону України «Про приватизацію державного майна» шляхом об'єднання інших законів, що регулюють питання приватизації, в один законодавчий акт.

У проекті Закону передбачено визначення термінології, принципів приватизації, об'єктів та суб'єктів приватизації, ознак об'єктів, що не підлягають приватизації.

Проектом Закону встановлюється нова спрощена класифікація об'єктів приватизації: об'єкти малої приватизації та об'єкти великої приватизації, вимоги до покупців об'єктів приватизації та обмеження щодо їх участі у приватизації, відповідальність за недостовірність, неповноту поданих документів, розширено коло об'єктів, які можуть підлягати приватизації.

До об'єктів великої приватизації належать єдині майнові комплекси державних підприємств та пакети акцій акціонерних товариств, вартість активів згідно з даними фінансової звітності за останній звітний рік перевищує 250 млн гривень. За аналогію взято постанову Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки», якою визначено критерії, за якими залучаються аудиторські фірми до проведення аудиту фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності найбільших суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Решта об'єктів віднесено до об'єктів малої приватизації.

Встановлюється чіткий порядок приватизації, вимоги до формування та затвердження переліків об'єктів, які підлягають приватизації, порядок прийняття рішення про приватизацію. Ініціювати приватизацію об'єктів зможуть державні органи приватизації, уповноважені органи управління, інші суб'єкти управління об'єктами державної власності або покупці.

Перелік об'єктів великої приватизації, що підлягають приватизації, затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Фонду державного майна України. Переліки об'єктів малої приватизації, що підлягають приватизації, затверджуються Фондом державного майна України.

Встановлюються вимоги до уповноважених органів управління об'єктами державної власності в частині подання пропозицій стосовно включення об'єктів права державної власності до переліку об'єктів, що підлягають приватизації; визначаються виключні випадки відмови у включенні до переліку об'єктів, що підлягають приватизації.

Проектом Закону передбачено, що справи про банкрутство підприємств-боржників державного сектору економіки, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, не порушуються до її завершення. Проведення у справах про банкрутство підприємств-боржників державного сектору економіки, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, підлягає припиненню, крім тих, що ліквіднуються за рішенням власника.

За пропозицією членів Робочої групи, висловленими на узгоджувальних нарадах, включено норму що, справи про банкрутство підприємств щодо яких прийнято рішення про завершення приватизації з підстав, які виникли до завершення приватизації не можуть порушуватися протягом двох років з дня завершення приватизації.

З метою спрощення процедур та підвищення інвестиційної привабливості об'єкти приватизацію будуть продаватися без земельних ділянок.

Приватизація державного майна згідно з проектом Закону здійснюватиметься шляхом продажу об'єктів права державної власності на аукціоні з умовами або без умов та викупу об'єктів приватизації. Продаж об'єктів приватизації може здійснюватися за допомогою системи електронних аукціонів шляхом розміщення об'єктів до продажу на авторизованому електронному майданчику.

Проектом Закону встановлюються вимоги до проведення аукціонів.

Для продажу об'єкта приватизації на аукціоні державними органами приватизації створюватиметься аукціонна комісія, яка визначатиме умови продажу та стартову ціну, окрім випадків продажу об'єкта приватизації на аукціоні в електронній формі за допомогою СЕА.

Для об'єктів великої приватизації умови продажу затверджуватимуться, а стартова ціна погоджується Кабінетом Міністрів України за поданням Фонду державного майна України.

Продаж об'єктів на аукціоні (у тому числі в електронній формі) здійснюється за наявності не менше двох учасників аукціону та вважається таким, що відбувся, у разі здійснення на аукціоні не менше одного кроку аукціону.

У разі якщо для участі в аукціоні з продажу об'єкта приватизації подано заяву від одного покупця аукціон визнається таким, що не відбувся, а державний орган приватизації може прийняти рішення про продаж зазначеного об'єкта шляхом викупу безпосередньо такому покупцеві за запропонованою ним ціною, але не нижче стартової ціни або оголосити повторний аукціон.

Проектом Закону встановлюються вимоги до викупу об'єктів малої, великої приватизації, викупу акцій (часток), що належать державі в статутних капіталах господарських товариств, інших господарських організацій та підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності.

Рішення про викуп об'єктів великої приватизації прийматиметься Кабінетом Міністрів України за поданням Фонду державного майна України. Проект рішення Кабінету Міністрів України Фондом державного майна України готуватиметься на підставі висновків аукціонної комісії.

Проектом Закону встановлюються вимоги до перетворення державного підприємства в акціонерне товариство в процесі приватизації. Рішення про перетворення державних підприємств в акціонерні товариства приймають державні органи приватизації.

Приватизація єдиних майнових комплексів державних підприємств та їх структурних підрозділів, переданих в оренду здійснюється шляхом продажу на аукціоні. Договір оренди зберігає чинність для нового власника приватизованого майна.

Встановлюються особливості приватизації об'єктів великої приватизації.

Підготовка до приватизації (продажу) об'єктів великої приватизації здійснюватиметься із залученням на конкурсних засадах радників у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку. Залучення та визначення радників для підготовки до приватизації (продажу) об'єктів здійснюються за рішенням Кабінету Міністрів України. У рішенні Кабінету Міністрів України встановлюватимуться основні завдання радників.

Залучення радників дозволить провести приватизацію об'єктів великої приватизації з урахуванням міжнародних стандартів та існуючої практики, презентувати об'єкти широкому колу потенційних покупців в Україні та за її межами. Оплата послуг радників здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України за рахунок коштів державного бюджету та/або міжнародних організацій. В проекті Закону передбачена можливість повернення частини витрат міжнародним донорам, на фінансування заходів, пов'язаних з приватизацією об'єкта.

Об'єкти великої приватизації підлягають продажу на аукціоні з умовами, які затверджуються Кабінетом Міністрів України в установленому ним порядку.

Проектом Закону визначаються заходи державних органів приватизації щодо приватизації об'єктів великої приватизації, для продажу яких радники не залучаються.

Визначаються особливості приватизації окремих об'єктів малої приватизації. Об'єкти соціально-культурного призначення приватизуються із

умовою щодо збереження профілю діяльності; об'єкти соціально-культурного призначення, які не функціонують більше трьох років або перебувають в аварійному стані, можуть бути перепрофільовані. Об'єкти незавершеного будівництва підлягають продажу на аукціоні з умовами щодо добудови або під розбирання.

За пропозицією членів Робочої групи, висловленими на узгоджувальних нарадах, змінено підходи щодо визначення стартової ціни продажу об'єктів приватизації. Стартова ціна продажу об'єктів приватизації визначається аукціонною комісією на підставі пропозицій радника (у разі залучення), вивчення попиту на об'єкт приватизації. З метою визначення стартової ціни об'єкта приватизації проводиться вивчення попиту шляхом публікації інформаційного повідомлення про вивчення попиту разом з характеристикою об'єкта приватизації та умовами продажу. Аукціонною комісією опрацьовуються пропозиції щодо стартової ціни від учасників аукціону, визначається найвища стартова ціна, запропонована учасниками аукціону, формуються умови продажу.

Визначення вартості майна, що вноситься до статутного капіталу товариства, вартості акцій (часток), що належать державі в статутних капіталах господарських товариств, інших господарських організацій та підприємств, заснованих на базі об'єднання майна різних форм власності та підлягають приватизації шляхом викупу, а також оцінка об'єктів приватизації, повернутих за рішенням суду в державну власність здійснюється за методикою оцінки майна, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Проектом Закону передбачено комплекс заходів щодо забезпечення прозорості приватизації, висвітлення приватизаційних процесів шляхом оприлюднення в засобах масової інформації, повідомлень про хід і результати приватизації.

Проектом Закону передбачено вимоги до оформлення угод приватизації. Під час приватизації об'єкта державної власності шляхом його продажу на аукціоні, викупу між продавцем і покупцем укладатиметься відповідний договір купівлі-продажу. Укладення та внесення змін до договорів купівлі-продажу здійснюватиметься відповідно до вимог законодавства.

Право власності на об'єкт переходить до покупця після сплати в повному обсязі ціни продажу об'єкта.

Строк виконання зобов'язань, визначених у договорі купівлі-продажу, крім мобілізаційних завдань, не повинен перевищувати п'яти років, за винятком тих, для яких Фондом державного майна України за поданням аукціонної комісії може бути встановлено інший строк виконання зобов'язань.

Зобов'язання зберігають свою дію для осіб, які придбають об'єкт у разі його подальшого відчуження протягом строку дії цих зобов'язань. Передбачається порядок здійснення контролю за виконанням зобов'язань, визначених у договорі купівлі-продажу.

Виключними умовами для розірвання договору купівлі-продажу об'єкта приватизації в порядку, передбаченому законодавством, встановлюються:

несплата коштів за об'єкт приватизації, визначених договором купівлі-продажу, протягом 60 днів з дня укладення договору або його нотаріального посвідчення (у випадках, коли нотаріальне посвідчення договору передбачене законодавством); невиконання умов продажу об'єкта і зобов'язань покупця, визначених договором купівлі-продажу, в установленій таким договором строк; подання неправдивих відомостей, пов'язаних з розкриттям кінцевого бенефіціарного власника (контролера) та/або джерел походження коштів.

На вимогу однієї із сторін договір купівлі-продажу може бути розірвано в разі невиконання іншою стороною зобов'язань, передбачених договором купівлі-продажу, у визначені строки або визнано недійсним за рішенням суду. У разі розірвання в судовому порядку договору купівлі-продажу у зв'язку з невиконанням покупцем договірних зобов'язань приватизований об'єкт підлягає поверненню у державну власність.

Порядок повернення в державну власність об'єктів приватизації в разі розірвання або визнання недійсними договорів купівлі-продажу таких об'єктів затверджується Фондом державного майна України.

Спори щодо приватизації державного майна, крім спорів, які виникають із публічно-правових відносин та віднесені до компетенції адміністративних судів, вирішуються господарським судом у порядку, встановленому Господарським процесуальним кодексом України. Оскарження приватизації державного майна та укладення договору купівлі-продажу можливе протягом трьох років з дня укладення договору купівлі-продажу або його нотаріального посвідчення (у випадках, коли нотаріальне посвідчення договору передбачене законодавством). Проект Закону містить положення щодо правонаступництва власників, які придбали державні підприємства, відповідальності за порушення законодавства про приватизацію.

В порівнянні з чинною на сьогодні процедурою приватизації, визначеною законодавством, проектом Закону значно скорочуються терміни її проведення, зокрема у новій редакції закону відміняється передприватизаційна підготовка (скорочення процесу приватизації на 6-12 місяців); відсутні норми щодо розроблення та затвердження планів приватизації, створення комісії з приватизації (скорочення на 2-3 місяці); продаж об'єктів на аукціоні (скорочення на 1 місяць); відміна пільгового продажу пакетів акцій (скорочення на 2-3 місяці); уніфіковано процедури продажу різних типів об'єктів тощо.

З метою досягнення комплексності удосконалення приватизаційного законодавства, його оптимізації, гармонізації та ліквідації норм, які втратили актуальність, пропонується визнати такими, що втратили чинність, Закони України «Про Державну програму приватизації», «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва», «Про особливості приватизації підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України», «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)», «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі», «Про призупинення приватизації підприємств нафтопереробної промисловості», а також пропонується внести зміни до

Кримінального, Цивільного, Господарського, Земельного кодексів, Кодексу України про адміністративні правопорушення та Законів України: «Про Кабінет Міністрів України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про Фонд державного майна України», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про гідрометеорологічну діяльність», «Про культуру», «Про захист економічної конкуренції».

Уніфікація законодавства з питань приватизації підвищить дієздатність механізмів та процедур приватизації, прискорить процеси приватизації, підвищить економічну ефективність продажу об'єктів та збільшить надходження до державного бюджету.

Для впровадження регуляторного акту уповноваженими органами управління потрібно буде привести нормативні підзаконні акти, які стосуються питань приватизації, управління об'єктами державної власності, у відповідність до прийнятого Закону.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових витрат та ресурсів суб'єктів управління об'єктами державної власності та суб'єктів господарювання.

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання не проводились.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва (далі – СМП) не проводилися, оскільки проект Закону розроблено з метою пошуку ефективних власників державного майна (серед яких є СМП) і не потребує від них додаткових витрат, отже, загалом СМП є заінтересованими у прийнятті запропонованого проекту Закону.

2. Вимірювання впливу регулювання на СМП (мікро- та малі).

На сьогодні на сайті Фонду знаходиться каталог об'єктів малої приватизації, який включає 1 002 об'єкти.

3. Розрахунок витрат СМП на виконання вимог регулювання

Витрати пов'язані лише з придбанням об'єктів приватизації та оформленням відповідних договорів. Додаткових витрат не передбачається.

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	не передбачено		
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	не передбачено		
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали)	не передбачено		
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	не передбачено		
5	Інші процедури	не передбачено		
6	Разом, гривень		X	
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		X	
8	Сумарно, гривень		X	
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування. Вся інформація для потенційних інвесторів знаходиться у вільному доступі на сайті Фонду.				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	не передбачено		
10	Процедури організації виконання вимог регулювання	не передбачено		
11	Процедури офіційного звітування	не передбачено		
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	не передбачено		
13	Інші процедури	не передбачено		
14	Разом, гривень		X	
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		X	
16	Сумарно, гривень		X	

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва не передбачені.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Витрати суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання, не передбачено.

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	X	X
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	X	X
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	X	X
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	X	X
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	X	X

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачено.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта необмежений у часі. Разом з тим він може змінюватися з урахуванням майбутніх змін до законодавства, що впливатимуть на цей акт.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності регуляторного акта визначено:

- розмір надходжень від приватизації до державного бюджету України;
- кількість приватизованих об'єктів малої приватизації;
- кількість приватизованих об'єктів великої приватизації.

Проект Закону оприлюднений на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України з метою обговорення та отримання від фізичних, юридичних осіб, суб'єктів господарювання зауважень та пропозицій.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до законодавства здійснюватиметься базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися через рік після набрання чинності регуляторним актом шляхом аналізу процесу приватизації з використанням показників результативності.

Повторне відстеження результативності дії регуляторного акта планується здійснити не пізніше двох років з дня набрання чинності регуляторним актом шляхом аналізу процесу приватизації з використанням показників результативності.

Періодичне відстеження результативності дії регуляторного акта буде проведено раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта, шляхом аналізу процесу приватизації.

Метод проведення відстеження результативності регуляторного акта – статистичний.

Голова Фонду

І. Білоус